

24.01.2012

Tja/16

16

**Lausunto vanhemmille ihmisille suunnattujen
keskustelutilaisuuksien järjestämistä koskevasta
valtuustoaloitteesta**

HEL 2011-007801 T 00 00 03

Päätösehdotus

Terveyslautakunta päättäne antaa terveydellisistä asioista järjestettäviä keskustelutilaisuuksia koskevasta aloitteesta seuraavan esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon:

"Terveyslautakunta yhtyy aloitteessa esiin tuotuihin näkökohtiin siitä, että useat vanhuksat kaipaavat neuvoja ja vertaistukea erilaisiin oireisiin, yksinäisyyteen ja pelkoihin sekä toivovat mahdollisuutta keskustella asioistaan ja tulla kuulluksi.

Helsingiläisille ikäihmisille ovat tarjolla kaupungin sosiaali- ja terveystalvet, jotka osaltaan vastaavat tuen ja avun tarpeisiin. Terveysasemien omat terveydenhoitajat ja omat lääkärit auttavat yksilöllisesti sairauksien ehkäisyyn, hoitoon ja kuntoutukseen liittyvissä asioissa sekä huolehtivat pitkäaikaisten sairauksien hoidosta. Tarvittaessa he ohjaavat muiden auttavien tahojen piiriin.

Sosiaaliviraston laaja vanhusten palvelujen kirjo tarjoaa sosiaalipalvelujen tarpeen arviointia, apua sosiaali- ja lähityön keinoin, virkistystä päivätoiminnassa sekä vanhusten palvelukeskuksissa. Sosiaalivirasto järjestää runsaasti kaikille avoimia ryhmiä sekä luento- ja keskustelutilaisuuksia. Myös terveyteen liittyvät asiat ovat näissä esillä.

Omaisten ja muiden läheisten sekä kolmannen sektorin toimijoiden kuten järjestöjen, seurakuntien ja erilaisten vapaaehtoistoiminnan muotojen osuus ikäihmisten yhteisöllisyyden lisääjänä ja ylläpitäjänä on merkittävä. Mahdollisuus toimia yhdessä itseä kiinnostavien asioiden ja ihmisten parissa voi edistää omaa hyvinvointia. Erilaisia vertaistuen muotoja kehitetään tällä hetkellä voimakkaasti ja ikäihmisten terveyttä ja hyvinvointia tuetaan järjestöjen ja niiden kouluttamien vapaaehtoisten ohjaajien ja kokemusasiantuntijoiden voimin. Terveyslautakunta pitää tätä toimintaa tärkeänä ja tarpeellisena.

Eri kolmannen sektorin tahot järjestävät luento- ja keskustelutilaisuuksia terveyteen liittyvistä kysymyksistä ja näissä toimivat luennoitsijoina terveydenhuollon ammattilaiset. Myös terveyskeskuksen terveysasemat-osasto ja kaupunginsairaala järjestävät säännöllisesti yhdessä eri kansanterveysjärjestöjen kanssa

kaikille avoimia informaatiotilaisuuksia sekä ryhmiä esimerkiksi painonhallintaan ja tupakoinnin lopettamiseen liittyen. Näiden teemat koskevat usein myös ikäihmisiä ja heitä onkin osanottajakunnassa runsaasti. Näiden lisäksi myös kaupungin muut hallintokunnat ja erikoissairaanhoidon sekä yksityiset terveydenhuollon palvelutarjoajat järjestävät terveysaiheisia tilaisuuksia.

Terveyslautakunta pitää tärkeänä, että terveyskeskuksen asiantuntijat jalkautuvat ikäihmisten pariin pitämään esityksiä ja vastaamaan kysymyksiä terveyttä edistäviä elintapoja ja sairauksien hoitoa ja niistä kuntoutumista käsitteleviin tilaisuuksiin. Näin tapahtuukin ja toimintaa on syytä jatkaa.

Aloitteessa mainittujen terveysasemilla järjestettävien keskustelutilaisuuksien osalta terveyslautakunta toteaa, että toimintaa on jo eri muodoissa ja sitä jatketaan henkilöstö- ja talousresurssien puitteissa.

Lisäksi terveyslautakunta toteaa, että terveyskeskuksessa on meneillään kehittämishanke, joka koskee pitkäaikaissairaiden henkilöiden ryhmävastaanottojen ja ryhmätoiminnan perustamista kaupunginsairaalan erikoislääkäripoliklinikoille (geriatria, neurologia, sisätaudit ja fysiatria). Tässä tehdään yhteistyötä perusterveydenhuollon, oppilaitosten ja kolmannen sektorin kanssa. Ryhmätoiminta edellyttää lääkärin lähetteen ja on tarkoitettu erikoissairaanhoidon tarvitseville potilaille. Toimintamuotoja ovat muun muassa eri sairauksien ensitietoryhmät esimerkiksi muistisairaiden potilaiden omaisille.

Terveyskeskus on myös käynnistänyt Terveyspysäkin (Itäkeskus, Hansasilta), joka on avoin kaikille helsinkiläisille tarkoitettu maksuton terveyspalvelupiste. Se toimii ilman ajanvarausta ja siellä voi keskustella henkilökohtaisesti terveydenhoitajan kanssa. Toiminnan avulla pyritään tukemaan myös ikäihmisiä oman terveyden edistämiseksi ja itsehoidossa sekä ohjaamaan tarvittaessa jatkotutkimuksiin ja muun avun piiriin. Lisäksi sosiaaliviraston ja terveyskeskuksen yhteisessä Lauttasaari-hankkeessa (LARU) kehitetään erilaisia ikäihmisten palveluohjauksen muotoja, jotta he löytäisivät paremmin asuinalueellaan tarjolla olevat erilaiset palvelut, ryhmät ja tilaisuudet.

Terveyslautakunta toteaa lopuksi, että aloitteessa mainittu terveysasemien ja päivystyspisteiden ruuhkautuminen on seikka, johon terveyskeskuksen tulee etsiä ratkaisuja. Yleensä päivystykseen hakeutujat ovat sellaisen akuutin avun tarpeessa, jossa tarvitaan yksilöllistä terveydenhuollon ammattilaisen apua. Tästä syystä

keskusteluryhmiä järjestämällä tuskin saataisiin aikaan ratkaisevaa helpotusta tilanteeseen.

Terveysvaikutusten arviointi

Ikäihmisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kannalta on tärkeää, että hän saa asianmukaista palvelua ja hoitoa sekä tukea arjessa selviytymiseen. Lisäksi ikäihmisten terveydentilan yleisellä tasolla on merkittäviä kansantaloudellisia vaikutuksia. Riittävällä hoidolla, ohjauksella ja tuella voidaan vaikuttaa ikäihmisten tilanteeseen myönteisesti ja näin edistää heidän terveyttään kustannustehokkaasti."

Esittelijä

Terveyslautakunnalta on pyydetty 1.3.2012 mennessä lausuntoa kaupunginhallitukselle Tuomo Valokaisen ja 10 muun valtuutetun 9.11.2011 allekirjoittamasta alla olevasta aloitteesta. Lausunto on pyydetty myös sosiaalilautakunnalta.

"Helsingin kaupungin terveysasemat/lääkärin vastaanotot ja muutamien sairaaloiden päivystyspoliiklinikat ruuhkautuvat potilaista, varsinkin alkuvuodesta.

Kaupungissamme on paljon vanhuksia jotka kaipaavat neuvoja, ja vertaistukea kipuihin ja särkyihin, joita vanhuus tuo mukanaan. Vanhuus tuo myös yksinäisyyden ja kuolemanpelon. Vanhukset evät aina välttämättä kaipaa lääkäriä, vaan keskustelua ja tiedon siitä, että heitä kuunnellaan.

Helsingin kaupungin terveysasemilla olisi hyvä olla keskustelutilaisuuksia, joita vetäisivät terveydenhoitajat. Ilmaiset tilaisuudet olisivat kerran viikossa, joissa vanhukset tapaisivat myös toisiaan ja voisivat keskustella ongelmistaan avoimesti.

Tämä voisi osaltaan auttaa jo ruuhkautuneita, edellä mainittuja sairaaloitten akuuttihoitopisteitä kaupungissamme.

Ehdotankin seuraavaa. Helsingin kaupunginvaltuusto edellyttää että Helsingin kaupunki ryhtyy toteuttamaan terveysasemille keskustelutilaisuuksia terveydellisistä asioista, vanhemmille ihmisille."

Esittelijä

toimitusjohtaja
Matti Toivola

Lisätiedot

Hanna-Leena Nuutinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 42662
hanna-leena.nuutinen(a)hel.fi